

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

Sekizinci Birleşim

10 . 1 . 1962 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	48	
2. — Yoklama	48	
3. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları	48	
1. — 27 Mayıs 1960 İnkılabı ile düşürülen Bakanlardan gayri bâzı eski Bakanların görevleri ile ilgili suçlarından dolayı soruşturma istemine dair Başbakanlık tekeresi üzerine teşkil olunan 5 kişilik İkinci Komisyona seçilen Cumhuriyet Senatosu Maraş Üyesi Nedim Evliyanın rahatsızlığına binaen istifa ettiğine dair önergesi ile İstanbul Üyesi Fethi Başak'ın seçilmesi (4/1)		48:49
2. — Amasya Cumhuriyet Senatosu Üyesi Macit Zeren ile Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Transeksport Şirketi'nin delâletiyle İngiliz Firması Bunge'ye satılan 52 500 ton beyaz arpanın satışı dolayısıyla Ticaret eski Bakanı Mehmet Baydur hakkında Meclis soruşturması yapılmasına dair önergesi (9/1)		49:50

1. GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Anayasanın 70 nci maddesi gereğince Cumhurbaşkanı Senato Üyeliğine seçilen Ragıp Üner ve Ömer Ergül andiçtiler.
Birleşime son verildi.

Başkan Kâtip
Başkanvekili İzmir
Mekki Keskin Kadri Özek
Kâtip
Van
Muslih Görentaş

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Fuad Sirmen

KÂTIPLER : Nurettin Ok (Çankırı), Nurettin Akyurt (Malatya)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşimini açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Tabii üyelerden başlayarak Samsun Cumhuriyet Senatosu üyelerine kadar yoklama yapıl-

dı.)

BAŞKAN — Müzakereye başlıyoruz.

3. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — 27 Mayıs 1960 İnkılâbı ile düşürülen Bakanlardan gayri bâzi eski Bakanların görevleri ile ilgili suçlarından dolayı soruşturma istemine dair Başbakanlık tezkeresi üzerine teşkil olunan 5 kişilik İkinci Komisyona seçilen Cumhuriyet Senatosu Maraş Üyesi Nedim Evliya'nın rahatsızlığına binaen istifa ettiğine dair önergesi ile yerine İstanbul Üyesi Fethi Başak'ın seçilmesi (4/1)

BAŞKAN — Gündemin birinci maddesi, bâzi eski bakanların görevleriyle ilgili hususlardan dolayı bundan evvelki celselerde teşkil ettiğiniz 5 kişilik komisyondan Maraş Senatörü Nedim Evliya arkadaşımız, rahatsızlığına binaen,

istifa etmiştir. Bu husustaki önergelerini okutuyorum.

T. B. M. M. Yüksek Başkanlığına
22.12.1961 gün ve Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 521 sayılı emirleri karşılığıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 20.12.1961 tarihli 6 ncı Birleşiminde bâzi eski bakanların görevleriyle ilgili suçlarından dolayı İhtüzüğün 170 nci maddesi gereğince teşkil olunan beşer kişilik iki komisyondan ikincisine muhterem arkadaşlarımla naçiz şahsıma da teveccüh ve itimat buyurarak beni de seçtiklerini yukarıda tarih ve numarası yazılı emirlerinizle öğrenmiş bulunuyorum.

Geçirdiğim ağır enfaktüst ve bununla müterafik olarak halen devam etmekte olan bâzi mühim hastalık ve benzeri sebeplerle bu vazifeyi ifa edemeyecek durumda bulunduğumdan affım hususunda gereğinin ifasını hürmetlerimle arz ve istirham eylerim.

2.1.1962

Cumhuriyet Senatosu
Maraş Üyesi
Nedim Evliya

BAŞKAN — Arkadaşlar; Nedim Evliya arkadaşımızdan açılan yere, Adalet Partisi Senato Grup Başkanvekilliğince bir namzet teklif edilmektedir. Şimdi bu teklifi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

1 numaralı Tahkikat Komisyonundan istifa etmiş olan Maraş Senatörü Nedim Evliya'dan boşalan üyeliğe İstanbul Senatörü Fethi Başak'ın seçilmesine yüksek delaletlerini saygılarımla arz eylerim.

A. P. Senato Grup Başkanı
Ferit Alpiskender

BAŞKAN — Arkadaşlar, şimdi boşalan yere bir arkadaşımız seçilecek, beyaz kâğıtlar sizlere dağıtılacaktır.

Tasnif için bir heyet seçeceğiz. («İşari oyla» sesleri)

İşari oya İçtüzük müsait değil efendim.

Necmettin Küçüker (Gümüşane), burada mı efendim? Burada. Nurettin Özdemir (Gümüşane), burada mı efendim? Yok Nafiz Giray (Bitlis), burada mı efendim? Burada.

Muzaffer Canbolat (Gaziantep), burada mı efendim? Burada.

Şimdi, hangi seçim çevresinden başlanması için kura çekiyoruz efendim: Aydın.

(Aydın seçim çevresi üyelerinden başlanarak oylar verildi.)

BAŞKAN — Efendim, Tasnif Heyetine seçilen arkadaşlar lütfen teşrif etsinler, tasnife başlansın.

Gündemin 2 nci maddesine geçiyoruz efendim.

2. — Amasya Cumhuriyet Senatosu Üyesi Macit Zeren ile Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Transeksport Şirketinin delâletiyle İngiliz Firması Bunge'ye satılan 52 500 ton beyaz

arpanın satışı dolayısıyla Ticaret eski Bakanı Mehmet Baydur hakkında Meclis Soruşturması yapılmasına dair önergesi (9/1)

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

T. B. M. M. Başkanlığına

Sabık Ticaret Bakanı Bay Mehmet Baydur zamanında Transeksport Şirketinin delâletiyle, İngiliz firması Bunge'ye satışı yapılan 52 500 ton beyaz arpanın satışının aşağıda zikredilen sebeplerle usulsüz olduğu ve bu yüzden Transeksport Şirketinin büyük bir himaye gördüğü zannını taşımaktayız.

Adı geçen Bakan Mehmet Baydur hakkında Meclis tahkikatı açılmasını saygı ile arz ve rica ederiz.

2.1.1961

Amasya Senatörü Macit Zeren
Amasya Milletvekili Nevzat Şener

Mucip sebepler :

1. Satış fiyatı dünya arpa piyasasına nazaran çok düşüktür.

2. Arpa bedellerinin yüzde 35 inin, (300 sayılı Kanun ile tasdik edilen Türk - İngiliz Hususi kredi ve silâhlanma istikrazlarından doğan alacakların tasfiyesine mütedair Anlaşma) çerçevesinde muamele görmesi.

3. Satış akdi Amerika ile aramızda mevcut Surplus Anlaşmasına mugayirdir.

4. «Free Destination» imkânının sağlanması, arparın Kızıl Çin'e sevkini mümkün kılmıştır.

5. Satış sırasında Doğu bölgelerimizde husule gelen kıtlık ve hayvan telefâtı nazarı itibara alınmamıştır.

6. Satış akdinin ifası sırasında dünya piyasasında arpa fiyatları çok yükseldiği ve akit şartlarına da alıcı firma riayet etmediği halde satışın feshi eihetine gidilmemiştir.

7. Usulsüz satış dolayısıyla vukua gelen zarar veya başka bir ifadeyle alıcı firmanın kazancı milyonların üzerindedir.

Ve sair sebepler...

Eki : 20 sayfalık arpa satışına mütaallik vâkıaları muhtevi dosya...

BAŞKAN — Arkadaşlar, hakkında soruşma istenen eski Bakan Milletvekili bulunmadığından, İçtüzük hükümlerine göre müdafaasının alınması lâzımdır. Halen kendisi memleket

dışında bulunduğu için, tensip buyurursanız müdafaasını hazırlamak üzere kendisine iki aylık bir müddet verelim. Bu hususun tasvipleri- nize arz ediyorum. (Çok sesleri)

Arkadaşlar, Riyaset Divanıca iki ayın mü- naşip görülmesinin sebebi şudur: Büyük Mil- let Meclisi bu ara bütçeyle meşguldür. Mehmet Baydur Bey ise halen memleket dışında vazife- lidir. Belki müdafaasını hazırlamak üzere izin alıp memlekete gelmek ve tetkikte bulunmak istiyecektir. Ayrıca Meclisimizde bütçe dolayı- siyle fazlaca mahmûl bir durumda olacağından Riyaset Divanı iki aylık bir müddeti uygun görmüştür. Durumu reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasnif neticesini okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

27 Mayıs 1960 İnkılâbı ile düşürülen Bakan- lardan gayri bâzı eski Bakanların görevleri ile ilgili suçlarından dolayı soruşturma işlemine

dair Başbakanlık tezkeresi üzerine teşkil olu- nan 5 kişilik İkinci Komisyondan boşalan üye- lik için yapılan seçime (330) üye katılmış ve neticede (322) oyla Cumhuriyet Senatosu İstan- bul Üyesi Fethi Başak seçilmiştir.

Arz olunur.

Bitlis

Nafiz Giray

Gümüşane

Necmettin Küçüker

Gaziantep

Muzaffer Canbulat

6 çekinse, 1 oy İstanbul Milletvekili Saadet Evren, 1 oy Aydın Milletvekili Melâhat Gedik almışlar.

BAŞKAN — Arkadaşlar, gündemde görü- şülecek başka madde yoktur. Büyük Millet Meclisi gündemini kapatıyorum.

Yalnız Millet Meclisi üyeleri yerlerini mu- hafaza etsinler.

Kapanma saati : 15,45

